

יום ז' באדר כל ישראל חכמים

יום ז' באדר, יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו, המנהיג הראשון של העם היהודי, נבחר כיום להרבות בתורת החכמים, לציון ולהדליק נר לעילוי נשמתם. יום לימוד והילולה בקרב קהילות, קבוצות, משפחות וחבורות, בארץ ובעולם. **יום שמגביר את אור האחדות והברכה.**

מתחברים לחכמי ישראל ומדליקים נר לעילוי נשמתם

מקצת שבחו

חכם יעקב מאיר נולד לאמו ולאביו כלב מירקאדו ביום ז' אדר תרט"ז (1856) בירושלים. ראשית תורתו למד מפי החכם מנחם בכר יצחק. בשנת תרל"ב (1872) נשא לאישה את מרת רחל למשפחת יצחקי.

בשנים תרמ"ב (1881) ותרמ"ה (1885) יצא בשליחות לבוכרה ולצפון אפריקה. בשנת תרמ"ח (1888) נתמנה לחבר ועד העדה הספרדית ולדיין בירושלים, משנת תרל"ט (1879) סייע בהקמת שכונות בעיר והקים ארגון להחייאת השפה העברית.

בשנת תרס"ו (1906) נתמנה לראשון לציון ורבה של ירושלים אך ויתר על התפקיד למען השלום. בשנת תרס"ז (1907) החל לשמש כרב ראשי בסלוניקי. בשריפה הגדולה בעיר נשרפה ספרייתו, ובתוכה כל כתבי ידו. בשנת תרפ"א (1921) נבחר כראשון לציון וראש רבני ישראל.

מבין כל חידושיו נותרו אלה שפורסמו בספרי רבנים אחרים ביניהם בירחון המאסף, בספרי היש"א ברכה ובספרו של חכם יצחק אבולעפיה.

חכם יעקב מאיר נפטר ביום ט' סיוון תרצ"ט (1939) ונקבר בהר הזיתים בירושלים.

חכם יעקב מאיר
תרמ"ז - תרצ"ט 1856 - 1939
ירושלים, ישראל

מדברי הרב בעניין 'לימוד התורה'

מלמד להיות לנו חכמים על דבר אמת, יודעי תורה ואנשי מדע.

בזמננו, זמן ההשכלה, מחויבים אננו להיות יודעים את כל הוויות העולם, אין אנו רשאים להיפרד ממי שהוא, רק הכל ואת כל, צריכים אנו לקלוט בתוכנו ולעשותו לחלק מאתנו. אצל עמים אחרים יש אשר ואנשי הדת הם גם משכילים בידיעות היוצאות מגדר הדת. ואצלנו לדאבוננו על פי רוב אין הדבר כן, ובשביל זה מוסרים אנו את בנינו, ללמדם חוכמות חיצוניות אצל אנשים הרחוקים מאתנו ואין להם דבר עם התורה. לו היו גם לנו חכמים על דבר אמת, יודעי תורה ואנשי מדע ויראי ה', אז גם היה לנו דור שהיה מאחד בקרבו את התורה ואת החכמות חיצוניות.

חכם יעקב מאיר, העברי, 26/101913, בתוך: מלכה כ"ץ, 'איש המזרחי או אגודת ישראל', פעמים 142, עמ' 103, יד בן צבי י-ם, תשע"ה (2015), מתוך 'החכם היומי'

מדברי הרב בעניין 'אהבת ישראל'

מלמד כי קיום בחיים הוא דווקא ע"י התדבקות איש ברעהו.

אין אדם מת אלא מתוך הפירוד. ואין אדם בא לעולם אלא על ידי האחדות ... המיתה באה להם על ידי שהקדוש ברוך הוא שולח בגוף האדם את המחלה ללחום ולריב את הטבע, וכל ימי החולי לוחמים ומתקוטטים זה את זה, עד כי על ידי המחלוקת נחלש כוח הטבע וגורמת פירוד ביסודות האדם, ומתוך זה הוא מת. הנה האדם נוצר על ידי הזכר ונקבה שמזדווגים יחד באהבה וחיבה בגוף אחד. וזה אחד מפלאי ה', שהיה יכול לברוא את כל בני האדם יחד מן האדמה, ולא עשה כן. להראות, כי קיום החיים הוא דווקא על ידי התדבקות ואחיזה איש ברעהו.

חכם יעקב מאיר, דרוש בבית החולים משגב לך, בתוך: צבי זוהר, 'אחדות היא חיים, פירוד הוא מוות', פעמים 142, עמ' 67, יד בן צבי י-ם, תשע"ה (2015), מתוך 'החכם היומי'

מצטרפים גם השנה לומדים ומתחברים

כל ישראל חכמים - יום ז' באדר

כל ישראל חכמים
ALLIANCE ISRAËLITE UNIVERSELLE

זכרו לשתף אותנו ב-   ובכך להיות שותפים ביום לימוד והילולה שמגביר את אור האחדות והברכה.

יום ז' באדר כל ישראל חכמים

יום ז' באדר, יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו, המנהיג הראשון של העם היהודי, נבחר כיום להרבות בתורת החכמים, לציין ולהדליק נר לעילוי נשמתם. יום לימוד והילולה בקרב קהילות, קבוצות, משפחות וחבורות, בארץ ובעולם. **יום שמגביר את אור האחדות והברכה.**

מתחברים לחכמי ישראל ומדליקים נר לעילוי נשמתם

מקצת שבחו

חכם אברהם דאנון נולד לאמו ולאביו חכם יוסף דאנון בשנת תר"ז (1857) בעיר אדירנה, בטורקיה.

ראשית תורתו למד מפי חכמי עירו אדירנה, בשנת תר"ם (1880) נסע לפאריז ולמד פילוסופיה בסורבון. לאורך השנים כתב ופרסם ספרים, שירים ומאמרים רבים. במקביל לעיסוק במחקריו, עסק בחינוך ועמד בראש התלמוד תורה באדירנה. ידע שפות רבות כתב שלושה ספרים, פרסם מאמרים בעיתון התקופה ויסד עיתון שהתפרסם בארבע שפות.

בשנת תרנ"א (1891) ייסד באדירנה את בית המדרש לרבנים של 'כל ישראל חברים' שתלמידיו רכשו השכלה מערבית מודרנית לצד לימודי קודש. בשנת תרנ"ח (1898) הועבר בית המדרש לעיר איסטנבול. בשנת תרע"ז (1917), עבר לפאריז, ושימש מורה לעברית, ENIO - בית המדרש למורים של 'אליאנס: כל ישראל חברים' ובשנת תר"פ (1920) עמד בראשו.

בין חיבוריו שנתרו בכתב יד: מילון עברי-צרפתי, וביוגרפיות על תנאים ואמוראים. חכם אברהם דאנון נפטר ביום כ"ט באייר תרפ"ה (1925).

חכם אברהם דאנון
תר"ז - תרפ"ה 1857 - 1925
אדירנה, תורכיה

מדברי הרב בעניין 'אהבת ישראל'

מלמד אף אם בספק על דתו, עודנו יודע חובתו לבלתי שכוח בני עמו.

קשר האחוה, אשר בין נפוצות ישראל מקצה הארץ ועד קצה, ינחילם כבוד תחת קלון... אז תחזק אחוות הנפשות היא ביתר שאת, ותעמיס חובות קדושות מאוד.

היהודי בארצות המערב, אשר השיג חופש וחכמה ולפעמים גם עושר, אף אם יסיתנו לבו בספק על דתו, עודנו יודע החובה וכליותיו ייסרוהו, לבלתי שכוח את בני עמו אשר לא שפרה נחלתם, ואשר בארץ היא או ביתר ארצות מאפליה, עודם לוטים בצעיף ימי הביניים באשמת פתיותם או מפני חוקי דכא. ומי יתמה על זאת? - מה תחשבו על גבר עשיר, אשר יניח למות ברעב ובכפן את אחיו, הנולדים דלים כמוהו, ויישארו נחנקים בעוניים, יען לא מאושר גורלם או כי לא היו מהירים במלאכתם כמוהו?

על אדני רגשי חסד אלה, אשר לא יגורשו מפניהם אהבה לכל האדם ויד חוננת בלי הבדל דת, נוסדו כיום הזה מושכות ישראל, וקשר אנשיו ברוח. רק בעבורם תעבודנה חברות העזרה והחינוך, אשר תכונתן מקצתן לחבק בחנינתן כל אפסי ארץ. חברת 'כל ישראל חברים' הנוסדה בעיר פריס היא העצומה העולה על כולנה. לפי חוקיה זאת תעודתה: א. להשגיח ולמנוע, כאשר לאל ידה, לבלתי ידוכאו העברים בארצות ההולכות אחורנית. ב. לעודד על ידי החינוך ומוסר השכל את רוח אחיהם. את מטרתה תשיג במשלוח אגרות תמיד ובמתנות כסף לאין נכון להם, ועל הכל ביסדה בתי ספר ומלאכה לנערים במרוקו ובטוניס, בארץ הקודש וברוסיה, באסיה הקטנה ובתורכיה ובארצות אחרות.

חכם אברהם דאנון, תולדות בני אברהם 156-156, פרעסבורג תרמ"ז (1887), מתוך 'החכם היומי'

מצטרפים גם השנה לומדים ומתחברים

כל ישראל חכמים - יום ז' באדר

כל ישראל חברים
ALLIANCE ISRAËLITE UNIVERSELLE

זכרו לשתף אותנו ב-   ובכך להיות שותפים ביום לימוד והילולה שמגביר את אור האחדות והברכה.

יום ז' באדר כל ישראל חכמים

יום ז' באדר, יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו, המנהיג הראשון של העם היהודי, נבחר כיום להרבות בתורת החכמים, לציין ולהדליק נר לעילוי נשמתם. יום לימוד והילולה בקרב קהילות, קבוצות, משפחות וחבורות, בארץ ובעולם. **יום שמגביר את אור האחדות והברכה.**

מתחברים לחכמי ישראל ומדליקים נר לעילוי נשמתם

מקצת שבחו

חכם עלוואן שמעון אבידני נולד בכפר נרווא שבכורדיסטן העיראקית בשנת תרמ"א (1881), ונפטר בכ"ט תמוז תשמ"א (1981). משפחתו מיוחסת לאבידן הגדעוני אשר משבט בנימין, כפי שגם העיד בעצמו. חכם עלוואן למד תורה אצל אביו חכם שמעון אבידני, שגדלו להיות רב, שוחט, ומוהל. לכשבגר עבר לעיר עמדייה, שם הנהיג את קהל ה'.

בשנת תרע"ז (1917), בזמן מלחמת העולם הראשונה, והוא כבן 35, גויס לצבא התורכי עד אשר ערק בשל מצבו הבריאותי עקב תנאי שירות קשים.

קשריו הטובים עם קציני הצבא והמושל התורכי, עמדו לזכותו אף שכיהן כאב בית הדין בעיר עמדייה, עת עמד בראש מפעל העלייה לארץ ישראל ודאג לעלייתם של משפחות רבות. בשנת תרצ"ד (1933), זכה ועלה לירושלים. ולימים קבע משכנו, בשכונת 'זיכרון יוסף' שמחוץ לחומות העיר העתיקה שם שימש כרב, מורה, שוחט, מוהל, דרשן ופוסק הלכה.

חכם עלוואן שמעון אבידני, חיבר את הספר "מעשה הגדולים" דרשות וסיפורים על פרשות השבוע, תרגם את התנ"ך לכורדית, כתב פיוטים וחיבר פרוש לספר הזוהר 'קרבנין ועלוון'.

חכם עלוואן שמעון
אבידני

תרמ"א - תשמ"א 1881 - 1981
נרווא, כורדיסטן - ירושלים, ישראל

מדברי הרב בעניין 'לימוד התורה'

מפרש הפסוק ו'קווי ה' יחליפו כח'

'וקווי ה' יחליפו כח' - 'רבי נהוראי אומר מניח אני כל אומנות שבעולם, ואיני מלמד לבני אלא תורה וגו'. למה? - מפני שהתורה עומדת לו בשעת זקנותו, ונותנת לו אחרית ותקווה. בילדותו אומר 'וקווי ה' יחליפו כח', ובזקנותו נאמר 'עוד ינובון בשיבה דשנים ורעננים יהיו'. ולכן כל אדם שעוסק בתורה מתעלה, לא רק ישראל אלא אפילו גוי.

אמרו על רב החיד"א ז"ל היתה לו אחות אחת, אשר היתה יותר בקיאה ממנו בש"ס, אבל הייתה קוראה לח'ית כ'ית, אז אמר לה: אחותי, את לא אשכנזית ולמה קוראה לח'ית כ'ית? ענתה לו: אחי, יקירי, הכתוב אומר 'וקווי ה' יחליפו כח' - כף בחית.

חכם עלוואן שמעון אבידני, מעשה הגדולים, בראשית, הפטרת לך לך, סעי' א', עמ' רכ"ו. ירושלים, מהדורה שניה תשל"ח, מתוך 'החכם היומי'

מדברי הרב בעניין 'מנהג ישראל'

מביא מנהג העיר עמדיא לשמח אבלים בחג הפסח.

אם, בר מינן, מת לו בשנה ההיא, אז בליל הסדר, יזהר אל יבכה על זה כלל, ואל ידאגו בני הבית על זה. אלא יעזור כוחו ויתגבר על טבעו למרות זאת, הוא ואשתו וביתו להיות שמחים, ובעזרת האל ישתפר מזלם, ויתחזק.

והנה כשהיינו בחוץ לארץ בעיר עמדיא, היה לנו מנהג טוב מאד בזה. כי בליל פסח אחרי מנחה וערבית או בבוקר בשחר היינו הולכים לבית מי שהוא בתוך י"ב חודש של נפטר בר מינן, ומלבישים את כל בני הבית ההוא בגדי החג, ובאים יחד לתפילת חג בפסח.

חכם עלוואן שמעון אבידני, מעשה הגדולים, ויקרא, פרשת צו, סעי' ט"ו, ב', עמ' צ'. ירושלים, דפוס המערב, תשל"ד, מתוך 'החכם היומי'

מצטרפים גם השנה
לומדים ומתחברים

כל ישראל חכמים - יום ז' באדר

כל ישראל חכמים
ALLIANCE ISRAËLITE UNIVERSELLE

זכרו לשתף אותנו ב-   ובכך להיות שותפים ביום לימוד והילולה שמגביר את אור האחדות והברכה.

יום ז' באדר כל ישראל חכמים

יום ז' באדר, יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו, המנהיג הראשון של העם היהודי, נבחר כיום להרבות בתורת החכמים, לציין ולהדליק נר לעילוי נשמתם. יום לימוד והילולה בקרב קהילות, קבוצות, משפחות וחבורות, בארץ ובעולם. **יום שמגביר את אור האחדות והברכה.**

מתחברים לחכמי ישראל ומדליקים נר לעילוי נשמתם

מקצת שבחו

חכם מארי יחיא יצחק הלוי נולד לאימו רומיה ולאביו חכם מארי משה הלוי בשנת תרכ"ז (1867) בצנעא, תימן.

למד תורה מפי סבו, החכם מארי שלום מנצורה, ומפי החכם באשי מארי אברהם קארה, חכם מארי חיים קורח, והחכם הזקן, מארי יחיא קהלאני.

בשנת תרמ"ד (1884) נשא לאשה את מרת סעדה בת החכם מארי יחיא אלכמרי. ולאחר פטירתה נשא לאישה את מרת רומיה בת החכם מארי סלימאן חבשוש.

בשנת תרס"ה (1905) נבחר לשמש החכם באשי, אב בית הדין, והרב הראשי של יהודי תימן.

חכם מארי יחיא יצחק הלוי קבע את סמכות בית הדין בצנעא עבור כל הקהילות. הוא פעל להצלת יתומים מהתאסלמות, ועמד בקשר מתמיד עם מנהיגי היישוב בארץ, ועודד עליה לישראל. מפאת התנגדות השלטונות בתימן לא עלה בידו לעלות לארץ ישראל.

חכם יחיא יצחק הלוי נפטר ביום י"א בסיוון תרצ"ב (1932) מנוחתו כבוד בצנעא.

חכם מארי יחיא
יצחק הלוי

תרכ"ז - תרצ"ב 1867 - 1932
צנעא, תימן

מדברי הרב בעניין 'מסורת אבות'

מלמד ללמד בניהם לשון העברית הצה, שלא יחליפו עין באין

מן המפורסם, שאין צריך ראייה למודים על האמת, כי בסיבת השתנות האותיות ממוצאיהם למבטא אחר, יוצא אדם מן מכוון העניין למשמעות אחרת.

דוגמא לזה אות עי"ן שמוצאה מסוף הגרון בקושי קצת, נתעלמה מן העין לעילגים, ואין עוד איתם הבדל בין עי"ן לאין. ולפי מבטאם, החובל בחברו איך ישלם 'אין תחת אין', ואיך ייפול תשלומים על האין. ואיך נתבשר בפסוק 'כי עין בעין יראו בשוב ה' ציון', כשנשמע מפי העילג באומר: כי אין באין יראו - הן תוחלתנו נכזבה....

אך מה יעשו עוד, אשר לא למדו מבטא הצח בעודם ילדים. אלא שמהראוי עתה ללמד את בניהם הלשון העברית הצח ונקי, כאשר היו משתמשים בו ישראל בארץ האבות, קודם גלותם לבין העמים. וגם ללמדם שפה העברית על פי הדקדוק ככל חוקותיו וככל משפטיו. כי לא לשווא עמלו חכמי ישראל המדקדקים בספריהם, צדקתם עומדת לעד. ומשבחי ישראל הוא שאמרו רבותינו זיכרונם לברכה: שלא שינו את לשונם במצרים.

חכם מארי יחיא יצחק הלוי, 'איש ימיני', כרך א', דפים ב'ג-ב, בני ברק, תשע"א (1991), מתוך 'החכם היומי'

מדברי הרב בעניין 'אהבת ישראל'

מלמד לנדות הרוצה למנוע אחד מהתפילה בבית כנסת

הטענות שהם הסכימו שיתפללו בתור בשתי בתי כנסיות. ושחלק מאנשי בתי הכנסיות מונע חלק מהאנשים שלא יכנס להתפלל וחלק מהקהל רוצה להתפלל איפה שירצה. נפסק הדין, שכל אחד מן הקהל ברשות עצמו, יתפלל באיזה בית כנסת שירצה. ואין רשות לאחד להתערב בענייני השני בזה. ולא לאחד שימנע שום אדם מן הציבור מן התפילה או ילחץ עליו.

חכם מארי יחיא יצחק הלוי, 'תעודות חדשות למעמדו של הרב יחיא יצחק הלוי כמנהיג יהדות תימן, עמ' 122-121, פעמים, קיץ תשנ"ח (1998), מתוך 'החכם היומי'

מצטרפים גם השנה לומדים ומתחברים

כל ישראל חכמים - יום ז' באדר

כל ישראל חכמים
ALLIANCE ISRAËLITE UNIVERSELLE

זכרו לשתף אותנו ב-   ובכך להיות שותפים ביום לימוד והילולה שמגביר את אור האחדות והברכה.

יום ז' באדר כל ישראל חכמים

יום ז' באדר, יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו, המנהיג הראשון של העם היהודי, נבחר כיום להרבות בתורת החכמים, לציין ולהדליק נר לעילוי נשמתם. יום לימוד והילולה בקרב קהילות, קבוצות, משפחות וחבורות, בארץ ובעולם. **יום שמגביר את אור האחדות והברכה.**

מתחברים לחכמי ישראל ומדליקים נר לעילוי נשמתם

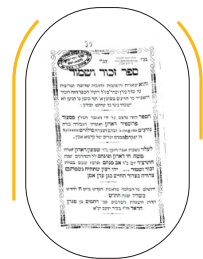
מקצת שבהו

חכם יוסף גנאסיא, נולד לאמו זהירה ולאביו חכם דוד, בחשוון תר"ם (1879), בעיר קונסטנטין שבאלג'יריה. הוא כיהן כרב הראשי של מחוז קונסטנטין שבאלג'יריה וכדיין. הוא עמד בראש תלמוד התורה, ושימש כאחד מראשי ישיבת 'עץ חיים'.

חכם יוסף גנאסיא תרגם ספרי קודש ל'שרח' - ערבית באותיות עבריות. מפעל תרגומו זיכה אותו בכינוי 'אבן תיבון של העת החדשה'. הוא עמל גם על פרשנות ספרי הקודש. תירגם כתבים היסטוריים וספרותיים, וחיבר מילונים. הוא תמך בהקמת בתי הספר של 'כל ישראל חברים' ובשילוב לימודים כללים בתוכניות הלימודים. חכם יוסף גנאסיא חיבר ספרי לימוד ביניהם שני ספרי לימוד המסבירים פילוסופיה יהודית לתלמידים מתחילים.

חכם יוסף גנאסיא חיבר מעל 130 חיבורים.

בשנת תשכ"ב (1962), עלה עם תלמידיו לארץ ישראל, והתיישב עמם בעיר דימונה. כחודש לאחר עלייתו ארצה, ביום ח' תמוז תשכ"ב (1962) חכם יוסף גנאסיא נפטר ונטמן בדימונה.

חכם יוסף גנאסיא

תר"ם - תשכ"ב 1879 - 1962
קונסטנטין, אלג'יריה - דימונה, ישראל

מדברי הרב בעניין 'מסורת אבות'

מלמד לצעוק אל ה' בזכות אבותיו, ולא בזכות עצמו.

'ונצעק אל ה', א-לוהי אבותינו, וישמע ה' את קולנו' - וקשה, למה לא אמר הכתוב בקיצור: 'ונצעק אל ה' א-לוהינו וישמע'? ולמה הזכיר האבות?

ונראה לפרש, ונקדים מה שאמרו בגמרא: 'כל התולה בזכות עצמו, תולין לו בזכות אבותיו, וכל התולה בזכות אבותיו תולין לו בזכות עצמו'. ... ובזה יובן כוונת הכתוב: שבשביל שישאל התפללו לה' ותלו בזכות אבותיהם, לפיכך תלה בשבילם, וזהו כוונת הכתוב: 'ונצעק אל ה' א-לוהי אבותינו' - ותלינו לא בזכותנו אלא בשביל זכות אבותינו, ולפיכך: 'וישמע את קולנו'.

חכם יוסף גנאסיא, 'זבד טוב' - פירוש וחיידושי הגדה של פסח, דף יג' עמוד ב'. דפוס חי- חדאד גרבה תשכ"ב (1962), מתוך 'החכם היומי'

מדברי הרב בעניין 'לימוד התורה'

מלמד רמז יעקב איש תם על בני אדם הבורחים מלימוד תינוקות.

וידוע כי יעקב ועשו שני אחים תאומים. והתורה אמרה: 'עשיו איש שדה ויעקב איש תם' - וקשה. למה דיברה התורה על תמימותו? הלא תדבר דבר והיפוכו: עשו איש שדה ויעקב יושב אוהלים. ואפשר לתרץ, כי בני אדם בורחים מלימוד תינוקות, כי הוא קשה מאוד. וכאומרם: מלמד תינוקות ראשי תיבות מ"ת, ולכן התורה הפכה ואמרה: יעקב אבינו וכיוצא בו - 'תם' ולא 'מת'.

חכם יוסף גנאסיא, 'זבד טוב' - פירוש וחיידושי הגדה של פסח, דף ח' עמוד א'. דפוס חי- חדאד גרבה תשכ"ב (1962), מתוך 'החכם היומי'

מצטרפים גם השנה לומדים ומתחברים

כל ישראל חכמים - יום ז' באדר

כל ישראל חכמים
ALLIANCE ISRAËLITE UNIVERSELLE

זכרו לשתף אותנו ב-   ובכך להיות שותפים ביום לימוד והילולה שמגביר את אור האחדות והברכה.

יום ז' באדר כל ישראל חכמים

יום ז' באדר, יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו, המנהיג הראשון של העם היהודי, נבחר כיום להרבות בתורת החכמים, לציין ולהדליק נר לעילוי נשמתם. יום לימוד והילולה בקרב קהילות, קבוצות, משפחות וחבורות, בארץ ובעולם. **יום שמגביר את אור האחדות והברכה.**

מתחברים לחכמי ישראל ומדליקים נר לעילוי נשמתם

מקצת שבחו

קס אײלין מנשה אַדגּוֹאֲצִיאָו, נולד לאמו ולאביו קס אײלין בשנת תרצ״ג (1933) בחבל וולז לִסְטֶה שְׁמֶלָה באתיופיה.

למד תורה מאביו, ובשנת ת״ש (1940), שלחה אותו אמו, לכפר אחר, להתחנך ע״י מְלוֹקְסָה (נזיר) יַנְטָה מְרו. למד תורה גם מפי אבא קס בײַנָה יצחק, אבא ווללָה ואבא מנסה ראובן.

קס אײלין מנשה אַדגּוֹאֲצִיאָו נשא לאשה את אַיִלְנֶש יעקב (לאה). יחד עם קס מְנֶסָה זִימְרו הסתובב בכפרים וחיזק את הקהילה נגד המיסיון, הוא ערך טקסי כפרה, נישואין ואזכרה.

בשנת תשמ״ג (1983) עמד בראש קהילתו במסע שארך ארבעה חודשים לסודן. לאורך הדרך, הוא נשא את ספר האורית. במחנה בסודן, חבר לבנו אַנְנָדָאו יוסף.

בשנת תשמ״ד (1984) עלה לארץ ישראל, התגורר בעתלית, ואחר התיישב בעיר חדרה.

בשנת תשנ״ד (1994) שימש כנציג כל הקסים בוועדה הציבורית להשוואת מעמד הקסים למעמד הרבנים.

קס אײלין מנשה אַדגּוֹאֲצִיאָו נפטר ביום ב' בשבט תשע״ח (2018).

חכם קס אײלין
מנשה אַדגּוֹאֲצִיאָו

תרצ״ג - תשע״ח 1933 - 2018
חבל וולז לִסְטֶה שְׁמֶלָה, אתיופיה -
חדרה, ישראל

מדברי הרב בעניין 'אהבת ישראל'

מלמד עצה בזוגיות, ללמד את הילדים אמונה, שסופם יהיה טוב.

פעם סיפר חבר לקס איילין על בעיות שיש לו בזוגיות, והוא נענה: 'הדבורה נודדת ממקום למקום, ובסופו של דבר היא חוזרת לביתה לכוורת. כך תעשה גם אתה. תבטיח לי. שהסוף שלך יהיה טוב. תלמד את הילדים שלך אמונה. תבטיח לי, כדי שלא יתחלל שמם של אבות ואימהות שלנו.

חכם קס איילין מנשה אדגואיצ'או, דברים שנאמרו משמו מתוך ראיונות שקיימו בנותיו אסתר ישעיהו ודבורה ביאדגלין, מתוך 'החכם היומי'

מדברי הרב בעניין 'בין ישראל לעמים'

מלמד מסירות נפשם של הקסים להחזיר מומרים לדת ישראל.

בעבר, היו יהודים שאולצו להתנצר, בהיותם במצוקה קשה בתקופת בצורת, המכונה קפו קון. הינבס אַבְת-האב הרוחני, אבא סמואל, סבא רבה של קס איילין, רכב על גבי פרד ולא ירד ממנו, על מנת שלא להיטמא מהגויים. הוא הגיע לקיסר, בירך אותו, וביקש ממנו להודיע, שהקהילה של 'ביתא ישראל' יחזרו לדת שלהם. הקיסר נענה, ואבא סמואל פעל לטהר את הקהילה. הוא הורה להם לאכול טָרֶה-נבטים של חומס, במשך 3-7 ימים, לפי יכולתם, והחזיר את הקהילה לדת היהודית.

חכם קס איילין מנשה אדגואיצ'או, דברים שנאמרו משמו מתוך ראיונות שקיימו בנותיו אסתר ישעיהו ודבורה ביאדגלין, מתוך 'החכם היומי'

מצטרפים גם השנה

לומדים ומתחברים

כל ישראל חכמים - יום ז' באדר

כל ישראל חכמים
ALLIANCE ISRAËLITE UNIVERSELLE

זכרו לשתף אותנו ב-

ובכך להיות שותפים ביום לימוד והילולה שמגביר את אור האחדות והברכה.

יום ז' באדר כל ישראל חכמים

יום ז' באדר, יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו, המנהיג הראשון של העם היהודי, נבחר כיום להרבות בתורת החכמים, לציין ולהדליק נר לעילוי נשמתם. יום לימוד והילולה בקרב קהילות, קבוצות, משפחות וחבורות, בארץ ובעולם. **יום שמגביר את אור האחדות והברכה.**

מתחברים לחכמי ישראל ומדליקים נר לעילוי נשמתם

מקצת שבחו

חכם רפאל מאיר פאניז'ל נולד לאמו שרה ולאביו יהודה בשנת תקס"ד (1804) בבולגריה. בשנת תקס"ז (1807), עלה לארץ ישראל עם הוריו. בשנת תקפ"א (1821) נשא לאישה את וויזאנה בת החכם אשר הלוי, מגדולי רבני ירושלים.

בין השנים תקפ"ח - תק"ץ (1830-1828) נסע בשליחות רבני ירושלים לתוניס, מרוקו, לוב ואלג'יר לטובת עניי ירושלים. בשנת תקצ"א (1840) נסע לערי איטליה בשליחות ישיבת חברון, ושם השלים בין שני חלקי קהילת רומא, שהיו פרודות.

בשנת תר"ג (1843), עם חזרתו לירושלים, נבחר לנשיא כוללות הספרדים ולראש בתי הדין, היה ממונה על קופת התמחויו של העדה, והיה ממקימי ישיבת 'תפארת ישראל'.

בע"ו באב תר"ם (1880) מונה לחכם באשי בארץ ישראל - הראשון לציון, ושימש במשרתו עד מותו. בשנת תרמ"ז (1887) הדפיס את ספרו החשוב, ספר לב מרפ"א - שו"ת, חידושים ודרושים.

חכם רפאל מאיר פאניז'ל נפטר בי"ד טבת תרנ"ג (1893) ונקבר בהר הזיתים.

חכם רפאל מאיר
פאניז'ל

תקס"ד - תרנ"ג 1804 - 1893
בולגריה - ירושלים, ישראל

מדברי הרב בעניין 'צדקה ומרפא'

מלמד שהמרבח בנתינה בציבור מבייש העני מלתת המעט משלו.

'העשיר לא ירבה והדל לא ימעט' - הטעם שכיון שמעות השקלים הם לצורך הקורבנות ציבור, לכן ציווה במצווה זאת - 'העשיר לא ירבה', כדי שיתנו ישראל בשמחה, ולא יתביישו זה מזה.

חכם רפאל מאיר פאניז'ל, לב מרפא, פ"א, הוצאת חברת אהבת שלום, ירושלים תשמ"ה (1985), מתוך 'החכם היומי'

מדברי הרב בעניין 'מסורת אבות'

מפרש שאין חוכמת הבן מכוח האב, וביזה משמח את אביו.

'מפני מה אין מצויים תלמידי חכמים לצאת תלמידי חכמים מבניהם. אמר רב יוסף שלא יאמרו ירושה היא להם' - ופירש רש"י שלא יאמרו בני אדם תורה ירושה היא להם ואין אנו נזקקים ללמוד תורה...

'בני אם חכם ליבך ישמח ליבי גם אני' - ורצה לומר, 'אם חכם ליבך', מוכרח שלא סבור לו, שהתורה היא ירושה, ואין אנו צריכים לעסוק בתורה, אלא אדרבא יגעת ומצאת תאמין, וכל הרוצה לזכות בתורה יבוא ויזכה, ובכן 'ישמח ליבי גם אני', כי זה התואר מגיע גם כן לי. כי גם אני לא בא לי התורה מכוח ירושה בלי יגיעה, אלא שיגעתי בה בכל כוחי וזכיתי בה, ועל כן שמח ליבי.

חכם רפאל מאיר פאניז'ל, לב מרפא, פ"ח עמ' ב, הוצאת חברת אהבת שלום, ירושלים תשמ"ה (1985), מתוך 'החכם היומי'

מצטרפים גם השנה לומדים ומתחברים

כל ישראל חכמים - יום ז' באדר

כל ישראל חכמים
ALLIANCE ISRAËLITE UNIVERSELLE

זכרו לשתף אותנו ב-   ובכך להיות שותפים ביום לימוד והילולה שמגביר את אור האחדות והברכה.

יום ז' באדר כל ישראל חכמים

יום ז' באדר, יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו, המנהיג הראשון של העם היהודי, נבחר כיום להרבות בתורת החכמים, לציין ולהדליק נר לעילוי נשמתם. יום לימוד והילולה בקרב קהילות, קבוצות, משפחות וחבורות, בארץ ובעולם. **יום שמגביר את אור האחדות והברכה.**

מתחברים לחכמי ישראל ומדליקים נר לעילוי נשמתם

מקצת שבחו

חכם מולא מתתיה גרג'י נולד לאמו לאה ולאביו מולא מרדכי גרג'י ביום כ"ו בכסלו תר"ה (1845), בעיר הראת, שבאפגניסטן.

חכם מולא הקפיד על יושר וזכות הליכותיהם של בני הקהילה, פיקח על ענייני הכשרות, שימש כגבאי צדקה, אסף וחילק תרומות לנזקקים, ועמד בראש תלמוד התורה בקהילה.

בשנת תרנ"ו (1896) חכם מולא מתתיה גרג'י ובנו חכם אשר גרג'י יצאו למסע של 10 שבועות לקיים את מצוות העלייה לרגל לירושלים מאפגניסטן. בשנת תרס"ח (1908) עלה בשנית לארץ ישראל, וקבע מקום מגוריו בשכונת הבוכרים בירושלים. הוא זכה לכינוי 'חסידא קדישא' והתקבל כרבם של הקהילות הבוכרית והאפגנית.

חכם מולא מתתיה גרג'י כתב שלושה ספרי פרשנות ודרשות: 'עונג לשבת' 'תהילות לדוד' ו'ספר בית המקדש' וכתב יומן מסעות מסמך בעל ערך היסטורי רב לחקר התקופה וקורות יהודי אפגניסטן.

חכם מולא מתתיה גרג'י נפטר בי"ד בכסלו תרע"ח (1918) בהיותו בן 70 ונטמן במערב הר הזיתים.

חכם מולא מתתיה
גרג'י

תר"ה - תרע"ח 1845 - 1918
הראת, אפגניסטן - ירושלים, ישראל

מדברי הרב בעניין 'אהבת ישראל'

מלמד עיקר אהבה להוכיח, ששנאה גדולה להשאירם בסכלותם.

ובכלל אהבת ה' - לאהוב את כל ישראל בלב ובנפש, לקיים מצות 'אהבת לרעך כמוך', ששקול כנגד כל התורה. ועיקר האהבה להוכיחם ולהדריכם בדרך ה', שאם לא יוכיחם ולא ימחה בידם, יישארו בסכלותם, ואין שנהא גדולה מזה. וכמו שמצוות 'אהבת לרעך' - שקול ככל המצוות, כך מצוות לא תעשה של 'לא תשנא אחיך' - שקול כנגד כל העבירות. ויזהר שלא לשנוא שום אדם מישראל, ואם חטאו לו - ימחל מיד, וילמד תמיד זכות וסגנוניה על ישראל, ובפרט בירושלים עיר הקודש.

ורמז: 'וראה בטוב ירושלים' - כלומר: וראה בטובים שבהם ולא ברעים, ובעוון שנאת חנם נחרב בית המקדש בעוונותינו, אם כך כל מה שיתנהג באהבה ושלוש עם ישראל גורם לקרב הגאולה.

חכם מולא מתתיה גרני, עונג לשבת חלק א', עמ' לד, מונטאז לוחות דיגיטליים והדפסה "לאור" בע"מ, תשס"ט (2010), מתוך 'החכם היומי'

מדברי הרב בעניין 'לימוד התורה'

מלמד שני תנאים, שיהיה הלומד עניו, ושילמד לשמה.

'אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר ענו לה.' - וידוע שהתורה היא באר מים חיים והשירה הזו מתפרשת על התורה, וזה רמז: 'עלי באר' - להעלות ניצוצי התורה, וזה צריך ב' תנאים והם: 'ענו לה' 'ענו' - אותיות 'ענו' - שיהיה הלומד תורה עניו, 'לה' - שילמוד לשמה.

חכם מולא מתתיה גרני, עונג לשבת, חלק א', עמ' רסד, מונטאז לוחות דיגיטליים והדפסה "לאור" בע"מ, תשס"ט (2010), מתוך 'החכם היומי'

מצטרפים גם השנה לומדים ומתחברים

כל ישראל חכמים - יום ז' באדר

כל ישראל חכמים
ALLIANCE ISRAËLITE UNIVERSELLE

זכרו לשתף אותנו ב-   ובכך להיות שותפים ביום לימוד והילולה שמגביר את אור האחדות והברכה.

יום ז' באדר כל ישראל חכמים

יום ז' באדר, יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו, המנהיג הראשון של העם היהודי, נבחר כיום להרבות בתורת החכמים, לציין ולהדליק נר לעילוי נשמתם. יום לימוד והילולה בקרב קהילות, קבוצות, משפחות וחבורות, בארץ ובעולם. **יום שמגביר את אור האחדות והברכה.**

מתחברים לחכמי ישראל ומדליקים נר לעילוי נשמתם

מקצת שבחו

חכם יצחק אלפיה נולד לאמו ולאביו חכם יעקב חיים ישראל אלפיה, ביום י"ח שבט תרל"ח (1878) בארם צובא היא חלב שבסוריה. בעודנו נער עלה יחד עם משפחתו המורחבת לארץ ישראל ובירושלים עיר הקודש קבעו דירתם.

בשנת תרס"ז (1907) נתמנה לדיין בירושלים אך חשק בזיכוי הרבים, ולכן עסק רוב חייו בזיכוי הרבים לשם שמיים. הוא הקים את החברה 'אור חדש וצמח צדיק', ובה חברו תלמידי חכמים ופשוטי עם לעסוק בתורה.

בשלהי מלחמת העולם השנייה, חלם חכם יצחק אלפיה על חכם יעקב אבוחצירא הקבור במצרים שקורא לו לבוא ולהשתטח על קברו. הוא יצא לדמנהור שבמצרים לשאת תפילה על קברו, לסוף נסוגו הגרמנים מאל עלמין על סף קברו של הצדיק.

חכם יצחק אלפיה חיבר כמה חיבורים וביניהם: 'קונטרס היחיאלי' מנהגים והליכות ושיח יצחק - תפילות ודרשות.

חכם יצחק אלפיה, מלומד בייסורים, השיב נשמתו ליוצרו ביום כ"ו אלול תשט"ו (1955).

חכם יצחק אלפיה

תרל"ח - תשמ"ו 1878 - 1955
חלב, סוריה - ירושלים ישראל

מדברי הרב בעניין 'צדקה ומרפא'

מלמד שצדקה הנקראת 'מעט' מכבה עבירה, ש'עוד מעט אין רשע'.

על ידי נתינת הצדקה, בעין יפה ובמידה מרובה וגדושה, כאשר חננו ה', אז מגרש ממנו ומעל בני ביתו כל מין עין הרע, והצד האחר וכל מיני טומאה, וניצול מהמוות גם כן.

ואשר לעניות דעתי יראה לפרש הפסוק: 'עוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו' - זאת היא הצדקה הנקראת 'מעט' כמו שכתוב: 'טוב מעט בצדקה'. ואם כן כשמוסיף הצדקה אז 'ואין רשע, והתבוננת על מקומו ואיננו' - שהצדקה מכבה עבירה, והמלאך המשחית הנברא מהעבירה הולך לו ע"י הצדקה, ומתהפך לו לסניגור טוב.

חכם יצחק אלפיי, קונטרס היחיילי, בית האדם דף ד' ע"ב, ירושלים, תשנ"ד (1994), מתוך 'החכם היומי'

מדברי הרב בעניין 'מסורת אבות'

מלמד שבהדפסת כתיבות אביו, ממלא במותו מה שחיסר בחייו.

בהדפסת כתיבותיו של מרן אבא זיכרונו לברכה רציתי לקיים ציוויו שכתב בצוואותיו להשתדל להוציא לאורה את יתר הפליטה. ואם בעלמא ישנה מצווה לקיים את דברי המת, קל וחומר וכל שכן כשנוסף עליה מצוות כבוד אב ואם וזהו ממש: 'מכבדו בחייו ומכבדו במותו' - שעושה כאשר ציווהו. ולא עוד, אלא מה שחיסרתי במצוות כיבוד אב ואם בעודם בחיי חיותם - ע"י הדפסת התורה לשמם ולכבודם ובפרט תורתם, וזיכוי הרבים בהם, והנחת רוח שיהיה להם בזה.

חכם יצחק אלפיי, ריח ליצחק, הקדמה, דף ח' ע"א, ירושלים, תרצ"ז (1937), מתוך 'החכם היומי'

מצטרפים גם השנה לומדים ומתחברים

כל ישראל חכמים - יום ז' באדר

כל ישראל חכמים
ALLIANCE ISRAËLITE UNIVERSELLE

זכרו לשתף אותנו ב-   ובכך להיות שותפים ביום לימוד והילולה שמגביר את אור האחדות והברכה.

יום ז' באדר כל ישראל חכמים

יום ז' באדר, יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו, המנהיג הראשון של העם היהודי, נבחר כיום להרבות בתורת החכמים, לציין ולהדליק נר לעילוי נשמתם. יום לימוד והילולה בקרב קהילות, קבוצות, משפחות וחבורות, בארץ ובעולם. **יום שמגביר את אור האחדות והברכה.**

מתחברים לחכמי ישראל ומדליקים נר לעילוי נשמתם

מקצת שבחה

מרת אסנת ברזאני נולדה לאמה ולאביה חכם שמואל אדוני הלוי, כנראה בשנת ש"ן (1590) במוצול כורדיסטן.

גדלה בתורה וביראה על ברכי אביה, החכם המקובל שמואל בר נתנאל אדוני הלוי למשפחת ברזאני, שהקים ישיבה גדולה בעיר מוצול. ולימים שימש אב בית הדין, ורב העיר עמדייה בכורדיסטן. רצונו של אביה היה שתקדיש את כל זמנה ללימוד התורה. לימים נישאה לבחיר תלמידיו, חכם יעקב מזרחי, והתנה אביה על חתנה, שלא תעסוק כלל בעבודת הבית או כל מלאכה, שלא תיאלץ להפסיק מלימוד תורתה.

בשנת שצ"ג (1643) נפטר אביה, ובעלה, חכם יעקב מזרחי, הפך לראש הישיבה. מרת אסנת ברזאני, עמדה לימין בעלה בראשות הישיבה, לאחר פטירת בעלה, עמדה בראש הישיבה כפוסקת ומורת הוראה, העמידה תלמידים הרבה, וזכתה להכרת חכמי עיראק.

מרת אסנת ברזאני, נפטרה, כנראה, בשנת ת"ל (1670).

צדקת אסנת ברזאני

ש"ן - ת"ל 1590 - 1670
מוצול, כורדיסטן

מדברי הצדקת בעניין 'צדקה ומרפא' מלמדת לברך הגדול לפני הקטן, ולכך, אין צריכים לעניין הדין.

בעבור הזכירה, שיהיו על סדר - שגנאי הוא לזכור הקטן לפני הגדול, כמו שאמר הכתוב: 'ויחרד יצחק חרדה גדולה' - למה חרד יצחק אבינו, עליו השלום? - אמר: מה עוון יש בי, שבירכתני קטן לפני גדול, ושיניתי סדר היחס. ומכאן אנחנו לומדים: אינו דרך ארץ, לזכור קטן לפני גדול. ולעניין סניור חסן, אמרת שזכרתיהו, לשלום הוא ואמו. והלא כבודך ציווני, אני היכן הייתי יודעת אותו?! ... גם אני, על דבריך זכרתיהו וברכתיהו, כל אשר תברך מבורך, וכל אשר תאור יואר. וכל אשר יורני כבודך, באותה הדרך אלך, לא אטה על ימין או על שמאל. ולעניין הדין שאמר כבודך, כי אין אנחנו צריכים לדיניה ולזולתה, ברוך השם, אשר האיר לנו והשפיע לנו באור.

צדקת אסנת ברזאני, אורי מלמד ורינה לוי-מלמד, "הרבנית אסנת: ראש הישיבה בכורדיסטאן", כתב-העת "פעמים", גיליון 82 (תש"ס-2000), עמ' 177, מתוך 'החכם היומי'

מדברי הצדקת בעניין 'לימוד התורה' מלמדת שגידלה אביה בין ברכי חכמים לקיים והגית בו יומם ולילה.

ואני מיומי מפתח ביתי לחוץ לא יצאתי, בת מלך ישראל פה הייתי. מי המלכים? - רבנן. בין ברכי חכמים גדלתי, מעוגנת לאבי, זכרונו לברכה, הייתי. שום מעשה ומלאכה לא למדני, חוץ ממלאכת שמיים, לקיים מה שנאמר: 'והגית בו יומם ולילה'. בעונות הרבים, לא היו לו בנים כי אם בנות, וגם כן, השביע את בן זוגי, זכרונו לברכה, לבלתי עשות בי מלאכה, וכן עשה כאשר ציווהו. ומתחילה, הרב, זכרונו לברכה, טרוד היה בעיונו, ולא היה לו פנאי ללמד התלמידים, כי אני הייתי מלמדת אותם במקומו, עוזרת הייתי כנגדו. עתה, בעונות הרבים, הלך הוא למנוחות, ועזב אותי והילדים לאנחות.

צדקת אסנת ברזאני, אורי מלמד ורינה לוי-מלמד, "הרבנית אסנת: ראש הישיבה בכורדיסטאן", כתב-העת "פעמים", גיליון 82 (תש"ס-2000), עמ' 168-167, מתוך 'החכם היומי'

מצטרפים גם השנה לומדים ומתחברים

כל ישראל חכמים - יום ז' באדר